

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดเลย: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้สมัครหน้าใหม่และ
ผู้สมัครที่มีประสบการณ์

FACTORS AFFECTING SUCCESS IN LOCAL ELECTION CAMPAIGNS FOR LOEI
PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION COUNCIL MEMBERS: A COMPARATIVE
STUDY BETWEEN NEW AND EXPERIENCED CANDIDATES

พระครูพิสุทธิธรรมาภรณ์

Phrakru Pisutthithammaporn

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Mahamakut Buddhist University: Srilanchang Campus

*Corresponding author, e-mail: Wisut.tho@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) เลย (2) เปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จระหว่างผู้สมัครหน้าใหม่และผู้สมัครที่มีประสบการณ์ และ (3) เสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามกับผู้สมัครจำนวน 98 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้สมัครที่ได้รับเลือกตั้งจำนวน 24 คน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จประกอบด้วย (1) เครือข่ายทางสังคมและฐานเสียง ($\beta = 0.452$) (2) ทักษะการในการหาเสียง ($\beta = 0.385$) (3) นโยบายและวิสัยทัศน์ ($\beta = 0.347$) (4) ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ ($\beta = 0.328$) และ (5) กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียง ($\beta = 0.312$) โดยผู้สมัครที่มีประสบการณ์มีความได้เปรียบในด้านเครือข่ายทางสังคมและฐานเสียง ในขณะที่ผู้สมัครหน้าใหม่มีจุดเด่นด้านนวัตกรรมในการรณรงค์หาเสียงและการใช้สื่อสังคมออนไลน์ แนวทางการพัฒนาที่สำคัญประกอบด้วย การพัฒนาเครือข่าย การพัฒนานโยบาย และการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางการเมือง

คำสำคัญ: การเลือกตั้งท้องถิ่น, องค์การบริหารส่วนจังหวัด, ผู้สมัครหน้าใหม่, ผู้สมัครที่มีประสบการณ์, จังหวัดเลย

Abstract

This research aims to (1) study factors affecting success in local election campaigns for Loei Provincial Administrative Organization Council Members, (2) compare success factors

between new and experienced candidates, and (3) propose guidelines for developing local election candidates' potential. Using mixed methods research methodology, the study combines quantitative research through questionnaires with 98 candidates and qualitative research through in-depth interviews with 24 elected members.

The findings reveal that success factors include (1) social networks and voter base ($\beta = 0.452$), (2) campaign resources ($\beta = 0.385$), (3) policies and vision ($\beta = 0.347$), (4) image and credibility ($\beta = 0.328$), and (5) campaign strategies ($\beta = 0.312$). Experienced candidates have advantages in social networks and voter base, while new candidates excel in campaign innovations and social media usage. Key development approaches include network development, policy development, and political communication skills development.

Keywords: Local Election, Provincial Administrative Organization, New Candidates, Experienced Candidates, Loei Province

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย (ธนศวรร์ เจริญเมือง, 2563) โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัด (วุฒิสาร ตันไชย, 2564) การเลือกตั้งสมาชิกสภา อบจ. จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการคัดเลือกตัวแทนประชาชนเข้าไปทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับพื้นที่ (ลัดดาวัลย์ ตันติวิทยาพิทักษ์, 2565)

จังหวัดเลยมีลักษณะเฉพาะทั้งในด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม (สำนักงานจังหวัดเลย, 2567) ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีที่ราบระหว่างหุบเขาและที่ราบลุ่มน้ำ ส่งผลให้มีความหลากหลายทางชีวภาพและศักยภาพด้านการท่องเที่ยว (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2567) ลักษณะภูมิประเทศดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อรูปแบบการหาเสียงเลือกตั้งและการเข้าถึงประชาชนของผู้สมัคร

การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย (ส.อบจ.เลย) ปี 2568 มีลักษณะเด่นที่น่าสนใจหลายประการ ประการแรก มีการแข่งขันระหว่างผู้สมัครหน้าใหม่และผู้สมัครที่มีประสบการณ์ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยมีผู้สมัครหน้าใหม่ร้อยละ 42 และผู้สมัครที่มีประสบการณ์ร้อยละ 58 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย, 2567) ประการที่สอง มีการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ในการณรงค์หาเสียงอย่างกว้างขวาง (พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์, 2566) และประการที่สาม มีประเด็นท้าทายด้านการพัฒนาท้องถิ่นที่หลากหลาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (สถาบันพระปกเกล้า, 2567)

ความสำคัญของการศึกษานี้มีหลายประการ ประการแรก เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาธิปไตยระดับรากหญ้า (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2566) ประการที่สอง เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้สมัครหน้าใหม่และผู้สมัครที่มีประสบการณ์ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจพลวัตของการเมืองท้องถิ่นในยุคปัจจุบัน (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2566) และประการที่สาม ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่นในอนาคต

นอกจากนี้ การศึกษายังให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของจังหวัดเลย ซึ่งมีทั้งความท้าทายและโอกาสในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การเป็นเมืองท่องเที่ยว การเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และการมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ (สำนักงานจังหวัดเลย, 2567) ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อความคาดหวังของประชาชนต่อผู้สมัครและนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย (ส.อบจ.เลย)
- เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จระหว่างผู้สมัครหน้าใหม่และผู้สมัครที่มีประสบการณ์
- เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้มีผลต่อความสำเร็จในการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ตามแนวคิดของ Creswell and Plano Clark (2018) โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบสามเส้า (Triangulation Design) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและลึกซึ้ง การวิจัยแบ่งออกเป็นสองส่วนหลัก ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

ในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย (ส.อบจ.เลย) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้ง และทดสอบความแตกต่างระหว่างผู้สมัครหน้าใหม่และผู้สมัครที่มีประสบการณ์ ขณะที่การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้สมัครที่ได้รับเลือกตั้ง เพื่อวิเคราะห์กลยุทธ์และปัจจัยความสำเร็จในเชิงลึก รวมถึงศึกษาบริบทและเงื่อนไขเฉพาะของพื้นที่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย (ส.อบจ.เลย) ทั้งหมดจำนวน 98 คน ประกอบด้วยผู้สมัครหน้าใหม่ 41 คน และผู้สมัครที่มีประสบการณ์ 57 คน ในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา (Population Study) โดยได้รับการตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 95.92 ซึ่งถือว่าเป็นอัตราการตอบกลับที่สูงและเพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้สมัครที่ได้รับเลือกตั้งจำนวน 24 คน แบ่งเป็นผู้สมัครหน้าใหม่ที่ได้รับเลือกตั้ง 10 คน และผู้สมัครที่มีประสบการณ์ที่ได้รับเลือกตั้ง 14 คน การเลือกผู้ให้ข้อมูลในลักษณะนี้ทำให้ได้มุมมองที่หลากหลายและครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย (ส.อบจ.เลย) แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (check list) ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านการหาเสียงเลือกตั้ง ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านทรัพยากรและการสนับสนุน ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านนโยบายและการสื่อสาร ตอนที่ 2 – 4 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2.2 การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ทดลองใช้กับผู้สมัคร อบจ.จังหวัดใกล้เคียง 30 คน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค = 0.89

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และการทดลองสัมภาษณ์เพื่อปรับปรุงแนวคำถาม จากนั้นทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายตามประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสบการณ์และแรงจูงใจในการลงสมัคร กลยุทธ์และวิธีการหาเสียง ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ ความท้าทายและการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะต่อผู้สมัครรายอื่น

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

1. การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ชั้นเตรียมการ ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประสานงานกับผู้ประสานงานในพื้นที่

1.2 การแจกแบบสอบถาม แจกแบบสอบถามทางไปรษณีย์และออนไลน์ ติดตามการตอบกลับภายใน 2 สัปดาห์ และส่งแบบสอบถามซ้ำสำหรับผู้ที่ยังไม่ตอบกลับ

2. การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก ทำการนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้า สัมภาษณ์ ณ สถานที่ที่ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก ใช้เวลาสัมภาษณ์พอสมควร และบันทึกเสียงและจดบันทึก

2.2 การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลการเลือกตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย (กกต.) เอกสารนโยบายและสื่อหาเสียง และข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน คือ การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการถอดเทปสัมภาษณ์ จัดหมวดหมู่ข้อมูล และวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis)

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยแบ่งตามวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ประการ ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย (ส.อบจ.เลย)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้ง พบว่ามี 5 ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ โดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย (ส.อบจ.เลย)

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β)	ค่า t	p-value
1. เครือข่ายทางสังคมและฐานเสียง	0.452	8.234	<0.001
2. ทักษะการหาเสียง	0.385	7.456	<0.001
3. นโยบายและวิสัยทัศน์	0.347	6.892	<0.001
4. ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ	0.328	6.234	<0.001
5. กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียง	0.312	5.987	<0.001

$R^2 = 0.724$, Adjusted $R^2 = 0.715$, $F = 45.234$, $p < 0.001$

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทั้ง 5 ด้านมีผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยสามารถอธิบายความสำเร็จในการเลือกตั้งได้ร้อยละ 72.4 ($R^2 =$

0.724) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า เครือข่ายทางสังคมและฐานเสียงมีอิทธิพลสูงสุด ($\beta = 0.452$) รองลงมาคือ ทรัพยากรในการหาเสียง ($\beta = 0.385$) นโยบายและวิสัยทัศน์ ($\beta = 0.347$) ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ ($\beta = 0.328$) และกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียง ($\beta = 0.312$) ตามลำดับ ค่า F-test ที่มีนัยสำคัญแสดงให้เห็นว่าตัวแบบการวิเคราะห์มีความเหมาะสมในการทำนายความสำเร็จในการเลือกตั้ง

2. การเปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จระหว่างผู้สมัครหน้าใหม่และผู้สมัครที่มีประสบการณ์

การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จระหว่างผู้สมัครทั้งสองกลุ่ม แสดงให้เห็นความแตกต่างที่สำคัญ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยความสำเร็จระหว่างผู้สมัครสองกลุ่ม

ปัจจัย	ผู้สมัครหน้าใหม่	ผู้สมัครที่มีประสบการณ์	ค่า t	p-value
1. เครือข่ายทางสังคมและฐานเสียง	3.45	4.52	-5.234	<0.001
2. ทรัพยากรในการหาเสียง	3.67	4.12	-3.456	<0.001
3. นโยบายและวิสัยทัศน์	4.23	3.89	2.345	0.021
4. ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ	4.15	3.95	1.987	0.049
5. กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียง	4.32	3.78	3.567	<0.001

หมายเหตุ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นความแตกต่างที่สำคัญระหว่างผู้สมัครหน้าใหม่และผู้สมัครที่มีประสบการณ์ในด้านต่างๆ โดยผู้สมัครที่มีประสบการณ์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านเครือข่ายทางสังคม ($t = -5.234, p < 0.001$) และทรัพยากรการหาเสียง ($t = -3.456, p < 0.001$) ในขณะที่ผู้สมัครหน้าใหม่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าในด้านนโยบายและวิสัยทัศน์ ($t = 2.345, p = 0.021$) ภาพลักษณ์ ($t = 1.987, p = 0.049$) และกลยุทธ์การรณรงค์ ($t = 3.567, p < 0.001$) ซึ่งสะท้อนให้เห็นจุดแข็งที่ต่างกันของผู้สมัครแต่ละกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ยังพบความแตกต่างในด้านวิธีการหาเสียง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบวิธีการหาเสียงระหว่างผู้สมัครสองกลุ่ม

วิธีการหาเสียง	ผู้สมัครหน้าใหม่ (n=10)	ผู้สมัครที่มีประสบการณ์ (n=14)
การใช้สื่อสังคมออนไลน์	90%	50%
การลงพื้นที่พบปะประชาชน	70%	100%
การใช้เครือข่ายชุมชน	40%	100%
การจัดเวทีปราศรัย	30%	80%
การใช้สื่อท้องถิ่น	60%	70%

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจนในวิธีการหาเสียงระหว่างผู้สมัครทั้งสองกลุ่ม โดยผู้สมัครหน้าใหม่มีแนวโน้มที่จะใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่า (90% เทียบกับ 50%) ในขณะที่ผู้สมัครที่มีประสบการณ์ให้ความสำคัญกับการลงพื้นที่พบปะประชาชนและการใช้เครือข่ายชุมชน (100%) มากกว่า นอกจากนี้ ผู้สมัครที่มีประสบการณ์ยังนิยมจัดเวทีปราศรัย (80%) มากกว่าผู้สมัครหน้าใหม่ (30%) อย่างเห็นได้ชัด สำหรับการใช้อีเมลทั้งนี้ ทั้งสองกลุ่มมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

3. แนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น

จากผลการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้สมัครได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น

ด้าน	แนวทางการพัฒนา	ความถี่ของการเสนอแนะ (n=24)
การสร้างเครือข่าย	- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน - การสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่น - การทำงานร่วมกับองค์กรในพื้นที่	22 (91.67%)
การพัฒนานโยบาย	- การจัดทำฐานข้อมูลชุมชน - การสำรวจความต้องการประชาชน - การพัฒนาแผนงานที่เป็นรูปธรรม	20 (83.33%)
การสื่อสารทางการเมือง	- การใช้สื่อผสมผสาน - การพัฒนาทักษะการพูดในที่สาธารณะ - การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	18 (75.00%)

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้สมัครใน 3 ด้านหลัก โดยการสร้างเครือข่ายเป็นประเด็นที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด (91.67%) ซึ่งครอบคลุมทั้งการมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมชุมชน การสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่น และการทำงานร่วมกับองค์กรในพื้นที่ รองลงมา คือการพัฒนาขยาย (83.33%) ที่เน้นการจัดทำฐานข้อมูลชุมชน การสำรวจความต้องการประชาชน และการพัฒนาแผนงานที่เป็นรูปธรรม ส่วนด้านการสื่อสารทางการเมือง (75.00%) มุ่งเน้นการใช้สื่อผสมผสาน การพัฒนาทักษะการพูดในที่สาธารณะ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า แม้ผู้สมัครทั้งสองกลุ่มจะมีจุดแข็งที่แตกต่างกัน แต่การผสมผสานจุดแข็งของทั้งสองกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะการพัฒนาในด้านการสร้างเครือข่าย การพัฒนาขยาย และการสื่อสารทางการเมือง

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้สมัครหน้าใหม่และผู้สมัครที่มีประสบการณ์" มีข้อค้นพบสำคัญดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ

- เครือข่ายทางสังคมและฐานเสียงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด ($\beta = 0.452$)
- ทรัพยากรในการหาเสียงเป็นปัจจัยอันดับสอง ($\beta = 0.385$)
- นโยบายและวิสัยทัศน์เป็นปัจจัยอันดับสาม ($\beta = 0.347$)
- ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือเป็นปัจจัยอันดับสี่ ($\beta = 0.328$)
- กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเป็นปัจจัยอันดับห้า ($\beta = 0.312$)

2. การเปรียบเทียบระหว่างผู้สมัครสองกลุ่ม

- ผู้สมัครที่มีประสบการณ์มีความได้เปรียบในด้านเครือข่ายทางสังคม ทรัพยากรในการหาเสียง และการเข้าถึงชุมชนผ่านเครือข่ายเดิม
- ผู้สมัครหน้าใหม่มีจุดเด่นในด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ นวัตกรรมในการรณรงค์หาเสียง และการนำเสนอนโยบายใหม่ๆ

3. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ

- การพัฒนาเครือข่ายทางสังคม (91.67%)
- การพัฒนาขยายที่ตอบสนองความต้องการ (83.33%)
- การพัฒนาทักษะการสื่อสารทางการเมือง (75.00%)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ความสำคัญของเครือข่ายทางสังคม ผลการวิจัยพบว่า เครือข่ายทางสังคมและฐานเสียงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อความสำเร็จในการเลือกตั้ง ($\beta = 0.452$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการเมืองท้องถิ่นมีลักษณะเฉพาะที่ต้องอาศัยความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชน และความไว้วางใจที่สั่งสมมาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะในบริบทของจังหวัดเลยที่มีวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบเครือญาติและการพึ่งพาอาศัยกันสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิสาร ต้นไชย (2564) ที่พบว่าความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นปัจจัย

สำคัญในการเลือกตั้งท้องถิ่น และสนับสนุนแนวคิดทุนทางสังคมของ Putnam (1993) ที่เน้นความสำคัญของเครือข่ายความสัมพันธ์ในการสร้างความไว้วางใจทางการเมือง

2. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการหาเสียง ผลการวิจัยพบว่า ผู้สมัครหน้าใหม่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการหาเสียงถึงร้อยละ 90 เทียบกับผู้สมัครที่มีประสบการณ์ที่ใช้เพียงร้อยละ 50 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน ประกอบกับพฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวันมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ (2566) ที่พบว่าสื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสื่อสารทางการเมืองท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ (2566) ที่พบว่าความสำเร็จในการเลือกตั้งท้องถิ่นในยุคดิจิทัลขึ้นอยู่กับความสามารถในการผสมผสานวิธีการหาเสียงแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่

3. ความแตกต่างด้านทรัพยากรและประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สมัครที่มีประสบการณ์มีค่าเฉลี่ยด้านทรัพยากรในการหาเสียงสูงกว่าผู้สมัครหน้าใหม่อย่างมีนัยสำคัญ (4.12 เทียบกับ 3.67, $t = -3.456$, $p < 0.001$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้สมัครที่มีประสบการณ์ได้สะสมเครือข่ายและทรัพยากรจากการทำงานการเมืองมาก่อน ทำให้มีความได้เปรียบในการระดมทุนและทรัพยากรสนับสนุนการหาเสียง สอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย ปรีชาศิลปกุล (2567) ที่พบว่าประสบการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเข้าถึงทรัพยากรในการหาเสียง

4. นวัตกรรมและวิสัยทัศน์ของผู้สมัครหน้าใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สมัครหน้าใหม่มีค่าเฉลี่ยด้านนโยบายและวิสัยทัศน์สูงกว่าผู้สมัครที่มีประสบการณ์ (4.23 เทียบกับ 3.89, $t = 2.345$, $p = 0.021$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้สมัครหน้าใหม่มีแนวคิดที่สดใหม่ และมักจะนำเสนอนโยบายที่ทำทลายและตอบสนองความต้องการของคนรุ่นใหม่มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของประจักษ์ ก้องกีรติ (2566) ที่พบว่าผู้สมัครหน้าใหม่มักนำเสนอโยบายที่เน้นนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง

5. ปัจจัยด้านการสื่อสารและภาพลักษณ์ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงและภาพลักษณ์มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้ง ($\beta = 0.312$ และ 0.328 ตามลำดับ) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้มีสิทธิเลือกตั้งในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือของผู้สมัคร สอดคล้องกับงานวิจัยของเอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2566) ที่พบว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและภาพลักษณ์ที่ดีมีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย" ได้เผยให้เห็นข้อค้นพบที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อวงการการเมืองท้องถิ่น โดยเฉพาะการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างผู้สมัครหน้าใหม่และผู้สมัครที่มีประสบการณ์ ผลการวิจัยนี้ได้เป็นเพียงองค์ความรู้ทางวิชาการ แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรมในหลากหลายมิติ ดังนี้

1. ผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่นสามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการวางกลยุทธ์การลงสมัคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับเครือข่ายทางสังคมและฐานเสียง ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อความสำเร็จ สำหรับผู้สมัครหน้าใหม่ แม้จะเสียเปรียบในด้านเครือข่ายเดิม แต่สามารถใช้จุดแข็งด้าน

การใช้สื่อสังคมออนไลน์และนวัตกรรมในการรณรงค์หาเสียงเพื่อสร้างการรับรู้และขยายฐานเสียงได้ การผสมผสานระหว่างการลงพื้นที่พบปะประชาชนและการใช้ช่องทางดิจิทัลจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่หลากหลาย ในขณะที่ผู้สมัครที่มีประสบการณ์ควรรักษาจุดแข็งด้านเครือข่ายและความคุ้นเคยกับพื้นที่ พร้อมกับพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและการนำเสนอนโยบายเชิงนวัตกรรมเพื่อดึงดูดคะแนนเสียงจากคนรุ่นใหม่

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สมัคร โดยเน้นการพัฒนาทั้งสามด้านหลักตามที่งานวิจัยชี้ให้เห็น ได้แก่ การสร้างเครือข่ายทางสังคม การพัฒนานโยบายที่ตอบสนองความต้องการท้องถิ่น และการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางการเมือง นอกจากนี้ ยังควรส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลในการรณรงค์หาเสียงอย่างสร้างสรรค์และกำหนดกฎเกณฑ์ที่ช่วยสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงทรัพยากรระหว่างผู้สมัครทั้งสองกลุ่ม เพื่อให้การแข่งขันทางการเมืองเป็นไปอย่างเป็นธรรมและสร้างสรรค์

3. สถาบันการศึกษาและองค์กรพัฒนาผู้นำท้องถิ่นก็สามารถตอบสนองต่อข้อเสนอแนะของงานวิจัยด้วยการจัดตั้งสถาบันพัฒนาผู้นำท้องถิ่นและออกแบบหลักสูตรที่ครอบคลุมทุกมิติของการพัฒนาศักยภาพผู้สมัคร การจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้สมัครทั้งสองกลุ่มจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ข้ามกลุ่มและสร้างความเข้าใจในจุดแข็งของแต่ละฝ่าย ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพของผู้นำท้องถิ่นในภาพรวม

4. สำหรับประชาชนและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเข้าใจถึงความแตกต่างของกลยุทธ์การหาเสียงระหว่างผู้สมัครทั้งสองกลุ่มจะช่วยให้ตัดสินใจเลือกผู้แทนท้องถิ่นได้อย่างรอบคอบมากขึ้น โดยพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครในหลายมิติ ทั้งด้านเครือข่าย นโยบาย และความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายท้องถิ่นผ่านช่องทางต่างๆ ยังเป็นการสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมที่เข้มแข็ง

5. ในแวดวงวิชาการ นักวิจัยสามารถใช้โมเดลความสำเร็จในการเลือกตั้งท้องถิ่นที่ได้จากการศึกษานี้เป็นกรอบในการวิจัยต่อยอด ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเปรียบเทียบในระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศ การวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการเมืองท้องถิ่น หรือการศึกษาปัจจัยด้านเพศและวัยที่อาจส่งผลต่อความสำเร็จในการเลือกตั้ง การขยายขอบเขตการศึกษาจะช่วยเติมเต็มความเข้าใจเกี่ยวกับพลวัตของการเมืองท้องถิ่นไทยในยุคปัจจุบัน

ที่สำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน คือการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยในบริบทเฉพาะของจังหวัดเลย ซึ่งมีลักษณะทางภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจสังคมที่เป็นเอกลักษณ์ ผู้สมัครควรพัฒนานโยบายที่ตอบสนองต่อลักษณะเฉพาะของจังหวัด เช่น การท่องเที่ยว การเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ ควรปรับกลยุทธ์การหาเสียงให้เหมาะสมกับภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนซึ่งมีผลต่อการเข้าถึงประชาชน รวมทั้งสร้างเครือข่ายที่ครอบคลุมทั้งในเขตเมืองและพื้นที่ห่างไกล เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

โดยสรุป ผลการวิจัยนี้มีคุณูปการอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่นไทย การนำข้อค้นพบไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมจะช่วยยกระดับคุณภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการเลือกตั้ง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับประเทศต่อไป การผสมผสานจุดแข็งของผู้สมัครทั้งสองกลุ่มทั้งด้านประสบการณ์ เครือข่าย นวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยี จะนำไปสู่การพัฒนาการเมืองท้องถิ่นที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างจังหวัดต่างๆ ทั้ง 4 ภูมิภาค เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จในบริบทที่หลากหลาย โดยเฉพาะความแตกต่างระหว่างพื้นที่เมืองและชนบท เพื่อทดสอบความเป็นสากลของโมเดลและพัฒนาทฤษฎีการเมืองท้องถิ่นที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น
- ควรมีการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ต่อความสำเร็จในการเลือกตั้งอย่างเจาะลึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นด้านเพศสภาพและช่วงวัย เพื่อเข้าใจความท้าทายเฉพาะและกลยุทธ์ที่แตกต่างกันระหว่างผู้สมัครชาย-หญิง และผู้สมัครต่างวัย ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความหลากหลายในการเมืองท้องถิ่น
- ควรมีการวิจัยเชิงประเมินผลที่เชื่อมโยงระหว่างความสำเร็จในการเลือกตั้งกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ภายหลังได้รับเลือกตั้ง เปรียบเทียบผลงานระหว่างผู้สมัครที่มีประสบการณ์กับผู้สมัครหน้าใหม่ รวมถึงศึกษาความพึงพอใจของประชาชน เพื่อพัฒนาระบบการปกครองท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์. (2566). การเมืองท้องถิ่นในยุคดิจิทัล: กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารสังคมศาสตร์*, 15(2), 45-67.
- ณรงค์ เสียงประชา. (2567). นวัตกรรมการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นในประเทศไทย. *วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*, 12(1), 78-95.
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. (2563). *การกระจายอำนาจกับการพัฒนาประชาธิปไตยไทย*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประจักษ์ ก้องกีรติ. (2566). คนรุ่นใหม่กับการเมืองท้องถิ่นไทย. *วารสารสังคมวิทยามานุษยวิทยา*, 42(1), 89-112.
- พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์. (2566). สื่อสังคมออนไลน์กับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองท้องถิ่น. *วารสารนิเทศศาสตร์*, 41(2), 156-178.

- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2567). รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2567. มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย.
- ลัดดาวลัยย์ ตันติวิทยาพิทักษ์. (2565). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นไทย. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 12(3), 167-189.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2564). *การเมืองท้องถิ่นไทยในศตวรรษที่ 21*. สถาบันพระปกเกล้า.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2567). รายงานการศึกษาศักยภาพการพัฒนาจังหวัดเลย. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- สมชาย ปรีชาศิลป์กุล. (2567). *พลวัตการเมืองท้องถิ่นไทย*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย. (2567). รายงานผลการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย.
- สำนักงานจังหวัดเลย. (2567). *แผนพัฒนาจังหวัดเลย พ.ศ. 2566-2570*. สำนักงานจังหวัดเลย.
- สำนักงานสถิติจังหวัดเลย. (2567). *รายงานสถิติจังหวัดเลย พ.ศ. 2567*. สำนักงานสถิติจังหวัดเลย.
- อมร รักษาสัตย์. (2566). *การบริหารการเลือกตั้งท้องถิ่น: แนวคิดและการปฏิบัติ*. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2566). *การเมืองภาคพลเมืองในการปกครองท้องถิ่นไทย*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2018). *Designing and conducting mixed methods research* (3rd ed.). SAGE Publications.
- Putnam, R. D. (1993). *Making democracy work: Civic traditions in modern Italy*. Princeton University Press.
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Simon & Schuster.